

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

14–18. septembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 18. 9. 2020.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.319,47	-0,64%	10,40%
Dow Jones Industrial	SAD	27.657,42	-0,03%	1,88%
NASDAQ	SAD	10.793,28	-0,56%	31,99%
Dax 30	Nemačka	13.116,25	-0,66%	6,26%
CAC 40	Francuska	4.978,18	-1,11%	-10,89%
FTSE 100	Velika Britanija	6.007,05	-0,42%	-17,87%
NIKKEI 225	Japan	23.360,30	-0,20%	6,37%
Shanghai Composite	Kina	3.338,09	2,38%	11,80%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,70%	0,0	2,7
	10y	-0,49%	-0,5	2,3
Francuska	2y	-0,65%	-0,5	3,7
	10y	-0,22%	-3,2	0,5
Španija	2y	-0,51%	-3,9	-3,1
	10y	0,28%	-2,3	5,7
Italija	2y	-0,18%	-4,8	6,5
	10y	0,96%	-1,9	8,7
UK	2y	-0,11%	1,3	-62,5
	10y	0,18%	0,1	-46,0
SAD	2y	0,14%	1,1	-162,2
	10y	0,70%	2,8	-110,1
Kanada	2y	0,26%	-0,3	-134,2
	10y	0,58%	3,0	-85,6
Japan	2y	-0,15%	-0,7	12,8
	10y	0,01%	-1,3	19,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1866	0,24%	7,26%	USD/EUR	0,8428	-0,24%	-6,76%
EUR/GBP	0,9162	-1,02%	3,35%	USD/GBP	0,7721	-1,25%	-3,64%
EUR/CHF	1,0788	0,24%	-1,96%	USD/CHF	0,9092	0,00%	-8,59%
EUR/JPY	123,86	-1,44%	3,50%	USD/JPY	104,38	-1,68%	-3,50%
EUR/CAD	1,5636	0,17%	6,44%	USD/CAD	1,3177	-0,07%	-0,76%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,55%	0,1	/	0,09%	0,0	-246,0	0,05%	-0,3	-65,6	-0,71%	-0,2	2,5
1M	-0,52%	-0,7	-8,5	0,16%	0,3	-188,9	0,05%	-0,2	-66,5	-0,80%	-0,2	5,6
3M	-0,50%	-2,0	-10,8	0,23%	-2,5	-193,1	0,05%	-0,5	-72,4	-0,76%	-1,4	4,2
6M	-0,47%	-1,3	-9,9	0,28%	-0,7	-180,6	0,08%	0,1	-75,3	-0,72%	-1,0	4,3
12M	-0,43%	-3,4	-12,3	0,37%	-4,0	-169,1	0,14%	-2,2	-79,6	-0,57%	-1,2	4,9

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	29. 10. 2020.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15. 3. 2020.	5. 11. 2020.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	5. 11. 2020.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	28. 10. 2020.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	24. 9. 2020.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je prema dolaru ojačao za 0,24%. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,1738 do 1,1900 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1822 do 1,1867 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na početku nedelje, evro je rastao prema dolaru. Tokom vikenda, predsednica ECB-a Lagard izjavila je da vlade zemalja zone evra moraju da nastave da snažno troše kako bi pomogle oporavak od recesije izazvane virusom korona, upotpunjujući na taj način već veoma ekspanzivnu monetarnu politiku. Na slabljenje dolara, kao valute sigurnog utočišta, uticale su pozitivne vesti o razvoju vakcine protiv virusa korona, kao i niz spajanja i pripajanja kompanija, što je podiglo raspoloženje na tržištu akcija. Pažnja investitora bila je usmerena na sastanak FED-a koji počinje u utorak, na kome se očekivalo da FED potvrdi svoju politiku nulte kamatne stope u naredne tri godine, što bi moglo da stvara dodatan pritisak na dolar.

Evro je nastavio da raste i sledećeg dana, pa je u utorak, tokom perioda trgovanja, kurs dostigao najviši nivo tokom nedelje (1,1900 dolara za evro), na šta je uticalo neočekivano poboljšanje spremnosti za ulaganja kod investitora u Nemačkoj. Naime, *ZEW* indeks očekivanja u Nemačkoj povećan je za 5,9 poena u septembru, na 77,4, dok je *ZEW* indeks očekivanja u zoni evra povećan za 9,9 poena, na 73,9, ukazujući na rast očekivanja bržeg ekonomskog oporavka, uprkos zastoju u pregovorima oko Bregzita, kao i rastu broja novozaaraženih virusom korona.

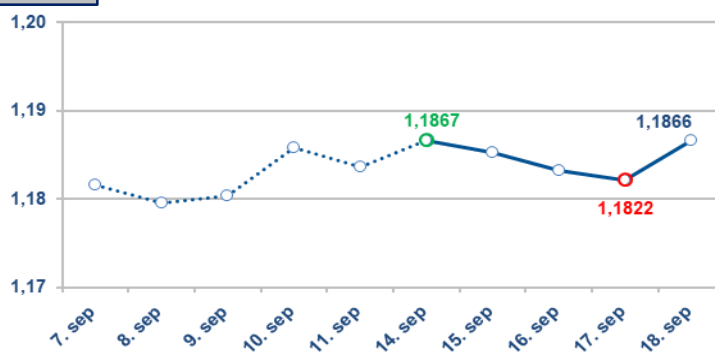
U izveštajnom periodu evro ojačao za 0,24% prema dolaru

S druge strane, uvozne i izvozne cene u SAD znatno rastu četvrti mesec zaredom, ukazujući na oporavak inflatornih pritisaka u SAD, što je u skladu s podacima o rastu proizvođačkih i potrošačkih cena (koji su objavljeni prošle nedelje).

FED je na sastanku koji je završen u sredu zadržao referentnu stopu na istom nivou (raspon 0,00–0,25%) i očekuje da će zadržati referentnu kamatnu stopu na sadašnjem nivou sve dok stanje na tržištu rada ne dođe na nivo pune zaposlenosti i dok stopa inflacije ne dostigne 2% i ne bude na putu da premaši taj nivo u određenom periodu. FED takođe očekuje ubrzanje oporavka ekonomije od krize izazvane virusom korona, uz brži pad nezaposlenosti nego što se očekivalo u junu, što je uticalo na jačanje dolara.

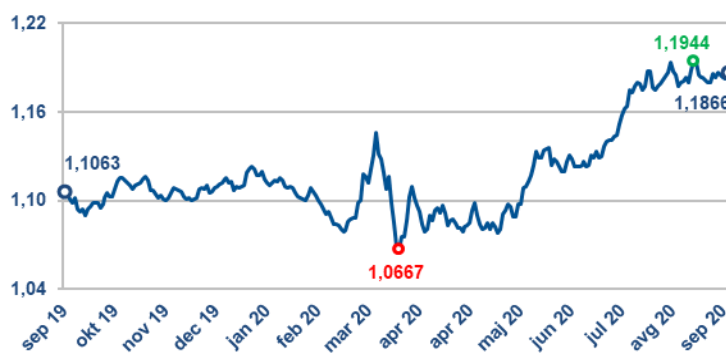
U četvrtak, dolar je najpre nastavio da jača, kada je kurs dostigao najniži nedeljni nivo tokom perioda trgovanja (1,1738 dolara za evro), da bi usled generalno slabih ekonomskih podataka i rasta neizvesnosti u pogledu ekonomskog oporavka počeo da slabi. Maloprodaja u SAD u avgustu je povećana za 0,6%, što je manje od očekivanja (1,0%), dok je maloprodaja bez automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpribližnije odlikava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u, zabeležila pad od 0,1%, nasuprot očekivanom rastu od 0,3%.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

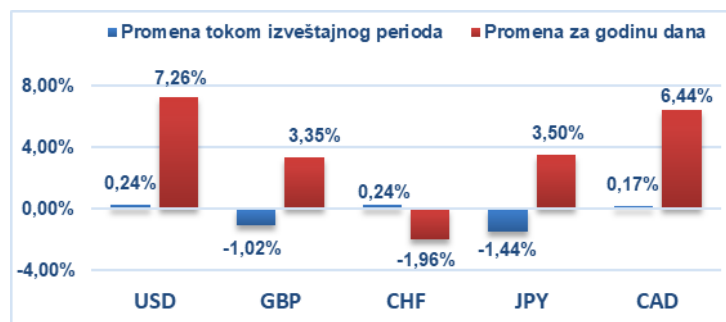
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti u SAD u nedelji koja se završila 12. septembra iznosio je 860 hiljada, što je i dalje visok nivo, više nego četiri puta viši nego na početku godine.

U petak, evro je nastavio da jača, a na kretanje kursa u toku dana uticao je nedostatak napretka u pregovorima oko novog fiskalnog stimulansa u SAD.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,1866 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom nedelje prinosi državnih obveznica SAD zabeležili su blagi rast duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p. (na 0,14%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 3 b.p. (na 0,70%).

Pored objave podataka koji ukazuju na nastavak oporavka ekonomske aktivnosti u SAD tokom avgusta, iako nešto sporijim tempom, na kretanje prinosa uticao je sastanak FED-a koji je održan sredinom nedelje.

FOMC je zadržao referentnu stopu na istom nivou (raspon od 0,0–0,25%) i odlučio da nastavi neto kupovine u okviru QE programa najmanje u istom obimu, što je bilo u skladu sa očekivanjima. Pored toga, u skladu sa izmenom okvira monetarne politike objavljenom krajem avgusta, u izveštaju sa sastanka izmenjena su očekivanja – istaknuto je da će se, pošto je inflacija (u poslednjim godinama) uporno bila ispod ciljanog nivoa, težiti tome da premaši 2% i da se zadrži na tom nivou neko vreme, kako bi se obezbedilo da stopa inflacije u proseku dostigne 2% i kako bi se dugoročna inflaciona očekivanja učvrstila na 2%. FOMC očekuje da će zadržati ekspanzivnu monetarnu politiku sve dok ovi ciljevi ne budu dostignuti. Preciznije, FOMC očekuje da će zadržati referentnu kamatnu stopu na sadašnjem nivou sve dok stanje na tržištu rada ne dođe na nivo pune zaposlenosti i dok stopa inflacije ne dostigne 2% i ne bude na putu da premaši taj nivo u određenom periodu. Takođe, objavljene su nove projekcije stopa rasta ekonomske aktivnosti, nezaposlenosti i inflacije, koje su znatno poboljšane u odnosu na prethodne procene iz juna, ali se ne očekuje povećanje referente stope sve do kraja 2023. godine.

FED će zadržati referentnu stopu blizu 0% i nakon što inflacija premaši 2%

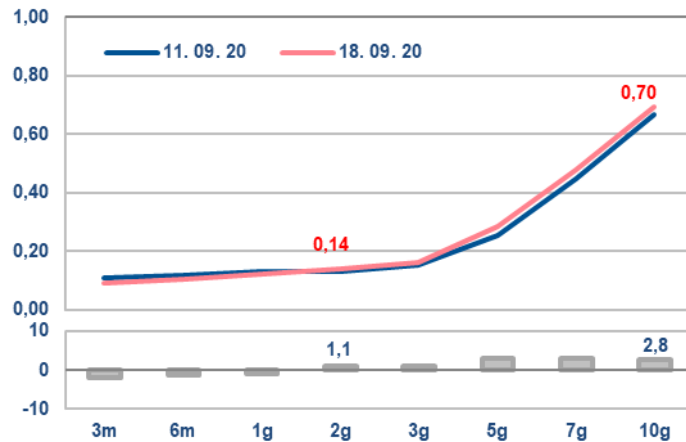
Industrijska proizvodnja u SAD povećana je za 0,4% u avgustu, nakon rasta od 3,5% u julu, međutim i dalje se nalazi na znatno nižem nivou nego pre krize. Proizvodnja prerađivačkog sektora povećana je za 1,0%, čime je nastavljen oporavak četvrti mesec zaredom, ali se beleži znatno usporavanje, dok je pad aktivnosti zabeležen u rudarskom sektoru – usled tropskih oluja (-2,5%), kao i u komunalnom sektoru (-0,4%). Iskorišćenost kapaciteta blago je povećana, na 71,4%, ali je ostala na relativno niskom nivou (oko 78% u proseku u prethodne dve godine).

Maloprodaja u SAD u avgustu je povećana za 0,6%, nakon rasta od 0,9% u prethodnom mesecu. Kod 9 od 13 kategorija zabeležen je rast, pre svega kod restorana i prodaje odeće i nameštaja, dok je najveći pad zabeležen kod prodaje sportske opreme. Maloprodaja bez automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpribližnije odslikava trend potrošnje stanovništva, smanjena je za 0,1% u avgustu, nakon rasta od 1,4% u julu. Na slabiji rast prodaje uticao je i završetak programa federalne pomoći za nezaposlene krajem jula (u iznosu od 600 dolara nedeljno).

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za septembar, imao je vrednost od 78,9, što je najviša vrednost u poslednjih šest meseci (74,1 u avgustu). Snažan rast beleži se kod obe komponente – procene trenutne situacije i očekivanja, ukazujući na poboljšanje spremnosti za trošenje kod potrošača u SAD tokom septembra, iako je taj pokazatelj i dalje daleko ispod nivoa pre epidemije.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

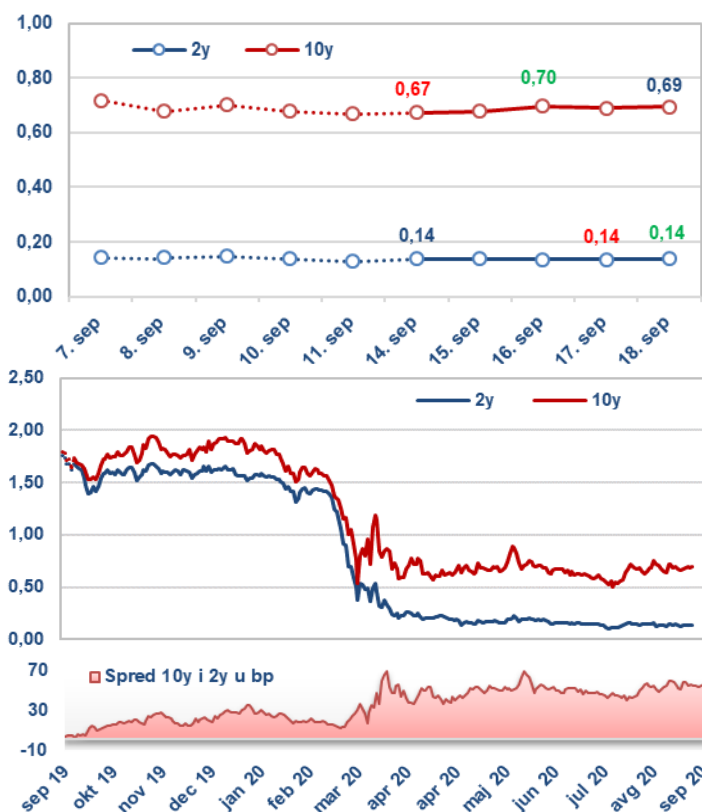
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta industrijske proizvodnje, MoM	Avg.	1,0%	0,4%	3,5%
Stopa rasta maloprodaje, MoM	Avg.	1,0%	0,6%	0,9%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Sep.	75	78,9	74,1

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Na kraju izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nisu se znatnije promenili u odnosu na kraj prethodne nedelje. Prinos nemačke dvogodišnje državne obveznice isti je i iznosi **-0,70%**, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 0,5 b.p., na **-0,49%**.

Inflacija u zoni evra, prema konačnim podacima, iznosi **-0,4%** u avgustu, odnosno **-0,2%** u odnosu na isti mesec prethodne godine. Bazna inflacija iznosi 0,4%. Najveći negativan doprinos inflaciji imale su cene energenata (-7,8% g/g), dok je najveći pozitivan doprinos imala kategorija hrane, alkohola i duvana (1,7% g/g). **Osim u Francuskoj (0,2%), inflacija je negativna u svim drugim glavnim zemljama zone evra (Nemačka -0,1%, Italija -0,5%, Španija -0,6%).**

Industrijska proizvodnja u zoni evra povećana je za 4,1% u julu, gotovo u skladu sa očekivanjima (4,2%), nakon rasta od 9,5% prethodnog meseca, **ukazujući na to da proizvodnja nastavlja da se oporavlja nakon ukidanja mera izolacije.** Oporavak je široko rasprostranjen po kategorijama, a najveći rast beleže kategorije kapitalnih (5,3%) i trajnih potrošnih dobara (4,7%). Rast proizvodnje beleže skoro sve zemlje zone evra, posebno Španija (9,4%) i Italija (7,4%), uz nešto manji rast u Nemačkoj i Francuskoj (koje su beležile veće stope rasta tokom prethodnog meseca). **Industrijska proizvodnja je oko 7% ispod nivoa pre pandemije**, dok su neizvesnosti i dalje značajne, a naročito vezane za inostranu tražnju i rastuću nezaposlenost.

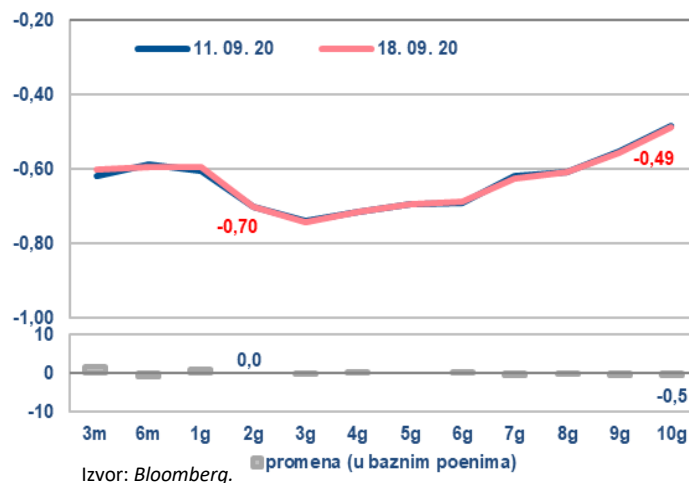
Istraživanje Blumberga – procena rasta BDP-a u zoni evra od 8,7% u T3, odnosno pad od 8,1% tokom 2020. g.

ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj povećan je za 5,9 poena u avgustu, na 77,4 (nakon rasta od 12,2 poena prethodnog meseca), dok je ZEW indeks očekivanja u zoni evra povećan za 9,9 poena, na 73,9. ZEW indeks procene trenutne situacije povećan je za 15,1 u Nemačkoj i iznosi -66,2, odnosno povećan za 8,9 u zoni evra i iznosi -80,9. Predsednik ZEW instituta Vambah rekao je da očekivanja bržeg ekonomskog oporavka u Nemačkoj rastu, uprkos zastoju u pregovorima oko Bregzita i rastu broja novozaraženih virusom. Ipak, bankarski sektor je i dalje veoma oprezan zbog straha od rasta nenaplativih kredita u narednih šest meseci. Raste broj analitičara koji očekuju rast inflacije u zoni evra, Nemačkoj, UK i SAD u narednom periodu. Najveći broj analitičara ne očekuje promene kratkoročnih kamatnih stopa u zoni evra i SAD. Takođe, najveći broj analitičara ne očekuje promene ni dugoročnih kamatnih stopa, s tim da blago raste broj onih koji očekuju njihov rast.

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg, rast BDP-a u zoni evra iznosiće -8,1%, 5,5% i 2,4% u ovoj i naredne dve godine, respektivno. U odnosu na prethodno istraživanje, procene za ovu godinu su nepromenjene, dok su za naredne dve godine blago promenjene naniže, odnosno naviše. U trećem tromesečju 2020. očekuje se rast BDP-a od 8,7%, a u četvrtom rast od 2,4%. **Blumbergove procene inflacije iznose 0,4%, 1,0% i 1,3% u ovoj i naredne dve godine, respektivno.** Bazna inflacija iznosiće 0,8% u 2020. 0,9% u 2021. i 1,1% u 2022. U odnosu na prethodno istraživanje, procene za 2021. i 2022. nešto su niže. Očekuje se da do kraja četvrtog tromesečja 2022. (do kraja perioda na koji se odnosi istraživanje) stopa na depozitne olakšice ECB-a ostane na nivou od -0,50%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

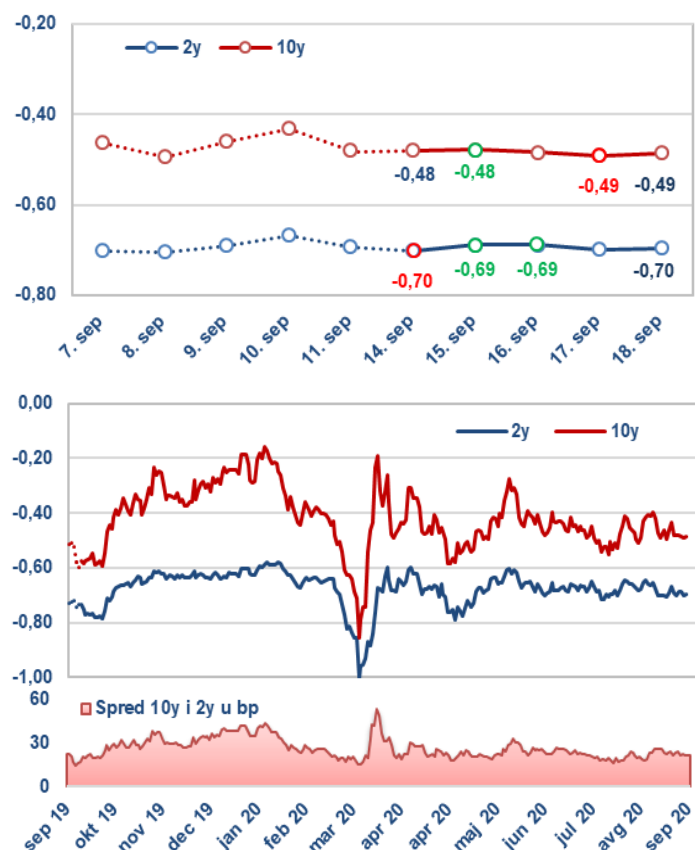
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, YoY, konačno	Avg.	-0,2%	-0,2%	-0,2%
ZEW indeks očekivanja, Nemačka	Sep.	69,5	77,4	71,5
Industrijska proizvodnja, zona evra, MoM	Jul	4,2%	4,1%	9,5%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

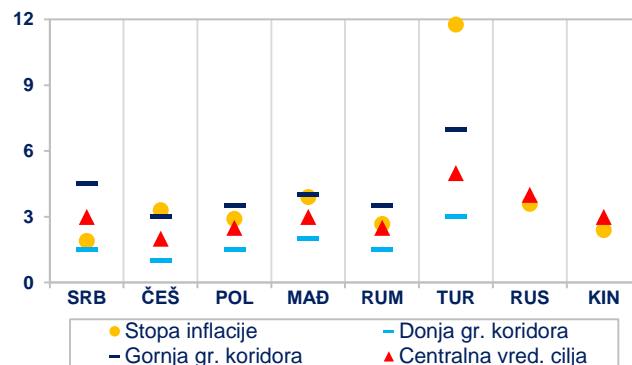
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T3, %)*
Srbija (NBS)	1,25	-0,25	11. 6. 2020.	8. 10. 2020.	1,25
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7. 5. 2020.	23. 9. 2020.	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28. 5. 2020.	7. 10. 2020.	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21. 7. 2020.	22. 9. 2020.	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5. 8. 2020.	n/a	1,50
Turska (CBRT)	8,25	-0,50	21. 5. 2020.	24. 9. 2020.	8,25
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24. 7. 2020.	23. 10. 2020.	4,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg /* prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u avgustu, osim za Srbiju (anketa iz jula).

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske je na sastanku Monetarnog odbora održanom 15. septembra zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 0,1%, pri čemu su predstavnici ove banke istakli da će nastaviti sa sprovođenjem programa kupovine državnih HoV u domaćoj valuti, dok će obim kupovina u okviru ovog programa zavisi od situacije na tržištu. Oni su takođe istakli da je ekonomija Poljske nakon znatnog pada iz T2 ove godine započela svoj umeren oporavak, pri čemu kao glavne potencijalne pokretače privrednog rasta navode oporavak u eksternom okruženju, kao i preduzete fiskalne i monetarne mere. Međutim, oni su istakli i postojanje rizika po oporavak ekonomije Poljske, koji potiču od neizvesnosti u pogledu budućeg toka epidemije virusa korona, kao i manjeg rasta zarada i narušenog ekonomskog sentimenta.

Centralna banka Rusije je na sastanku Monetarnog odbora održanom 18. septembra zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 4,25%. Predstavnici ove banke istakli su da se privredni rast u Rusiji trenutno kreće ispod svog potencijala, kao i da bi trebalo nastaviti sa sprovođenjem ublažene monetarne politike i u narednom periodu.

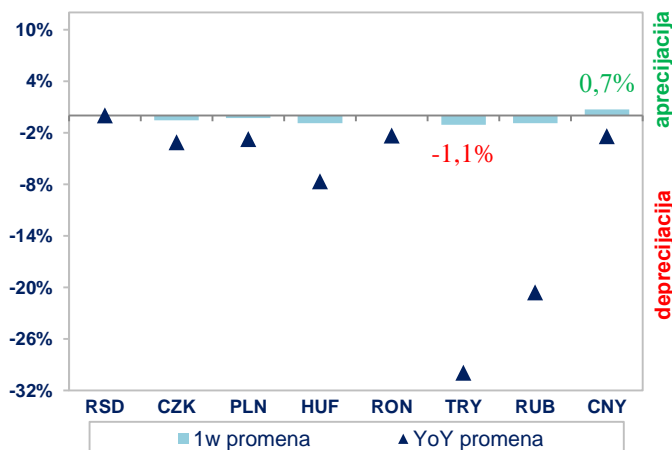
Turska lira ponovo dostigla najniži nivo prema dolaru, nakon što je agencija Moody's smanjila kreditni rejting rejting 13 turskih banaka

Turska lira je krajem izveštajnog perioda ponovo dostigla novi najniži nivo prema dolaru (7,5206 lira za jedan dolar), nakon što je dan ranije probila i takozvanu psihičku barijeru od 7,50 lira po jednom dolaru. Novi talas deprecijacije lire usledio je nakon što je agencija za ocenu kreditnog rejtinga Moody's smanjila kreditni rejting 13 turskih banaka, pri čemu je prethodno već smanjen i kreditni rejting zemlje za jedan nivo – na B2, uz isticanje negativnih izgleda za njegovo dalje poboljšanje.

Centralna banka Mađarske je u petak 18. septembra održala svop aukciju obezbeđenja likvidnosti u evrima, na kojoj je zabeleženo znatno interesovanje domaćih banaka, koje su dostavile ponude za učešće u ukupnom iznosu od 575 mln evra. Pored toga, predstavnici ove banke najavili su održavanje još jedne svop aukcije za petak, 25. septembar, pri čemu su istakli da neće sprovesti svop aukcije obezbeđenja likvidnosti u forintama do kraja septembra, već ističu da je prva sledeća takva aukcija planirana za 5. oktobar ove godine.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,159	0,5	-29,4
Češka	0,895	-15,4	-46,2
Poljska	1,340	-2,4	-72,6
Mađarska	2,365	-0,1	37,2
Rumunija	3,648	-20,7	-47,7
Turska	13,480	22,0	-89,0
Rusija	6,170	-2,0	-86,0
Kina	3,119	-2,2	-0,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

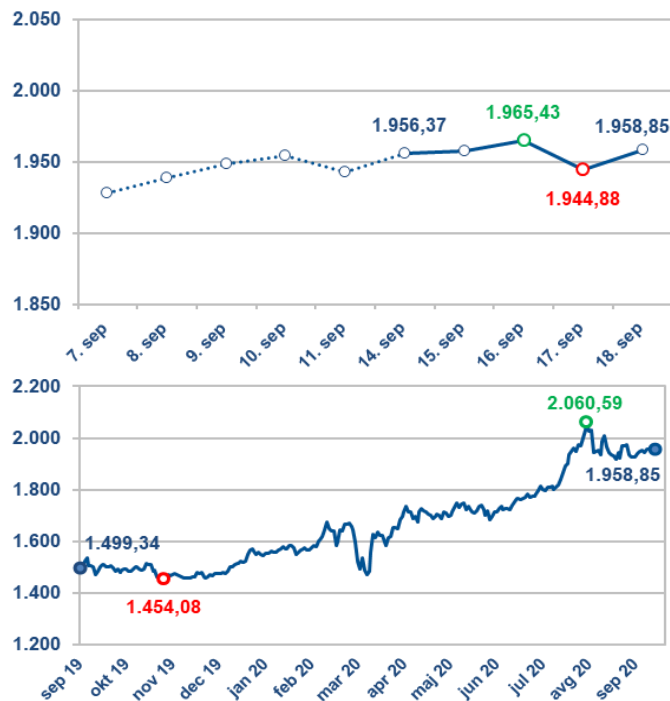
Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je zabeležila rast od 0,83%. Ona se kretala u rasponu od 1.944,88 do 1.965,43 dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata, do polovine i krajem posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: pad vrednosti dolara, očekivanja investitora da će FED ojačati svoju prilagodljivu monetarnu politiku, vesti da najveći svetski rudnici smanjuju svoju proizvodnju uprkos rekordnim cenama zlata, podaci s tržišta rada i nekretnina u SAD koji su pokazali lošiju sliku od očekivanja, kao i sve manje ostvarivi planovi o fiskalnoj podršci od strane Kongresa SAD u vidu novog zakona, što je podržavalo cenu zlata.

Cena zlata zabeležila rast od 0,83% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.958,85 dolara po unci

U četvrtak je zabeležen pad cene zlata usled jačanja vrednosti dolara, nakon sastanka *FOMC*-a na kome je potvrđeno da će kamatna stopa blizu nulte ostati na snazi i tokom 2023. g. Objavljene su i nove projekcije FED-a o solidnijem oporavku ekonomije SAD do kraja ove godine (u odnosu na projekcije iz juna), bez pribegavanja novim programima podrške likvidnosti. Objavljen je i izveštaj *OECD*-a, koji ukazuje na to da se globalna ekonomija oporavlja od pada izazvanog posledicama virusa korona brže nego što se mislilo pre nekoliko meseci, zahvaljujući poboljšanju izgleda za Kinu i SAD.

3.1 Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je rast cene nafte tipa brent od 8,59%, koja se kretala u rasponu od 38,88 do 42,53 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cena nafte, do pred kraj izveštajne nedelje, uticali su sledeći faktori: uragan Sali u regionu Meksičkog zaliva uticao je na zatvaranje izvoznih luka, kao i više od 1/4 priobalne proizvodnje nafte i gasa u SAD, očekivanja da na sastanku *OPEC+* neće biti preduzimanja daljih mera za smanjenje ponude, saopštenje Američkog instituta za naftu o padu zaliha nafte u SAD, saopštenje *Goldman Sachs*-a da prepuni tankeri na morima ne ukazuju na prekomernu ponudu, vest da se u Meksičkom zalivu formira novi uragan, kao i saopštenje sa onlajn sastanka grupe *OPEC+* da će do kraja godine ranija prekomerna proizvodnja nafte biti neutralisana. (Saudijski ministar energetike poslao je poruku trgovcima naftom da se ne klade na pad cene jer će biti povređeni.)

Cena nafte zabeležila rast od 8,59% i na kraju posmatranog perioda iznosila 42,35 dolara po barelu

Na pad cena nafte krajem nedelje uticala su upozorenja da bi porast slučajeva virusa korona mogao obuzdati tražnju za naftom, kao i izjave iz Libije da će biti dozvoljen nastavak proizvodnje nafte nakon osmomesecne blokade. Pre blokade Libija je proizvodila 1,2 mln barela dnevno, a sada je proizvodnja oko 100.000 barela.

3.2 Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.